

کلیات

طی سال ۱۳۷۳ جمعاً تعداد ۱۸۹۵ طرح در بخش تعاونی متقاضی استفاده از تسهیلات این تبصره بوده‌اند. این رقم نسبت به تعداد متقاضیان این تبصره در سال قبل از رشد ۸ درصد برخوردار بوده است. از این تعداد تنها ۱۳۵۳ طرح (معادل ۷۱ درصد کل متقاضیان) به تصویب کمیته‌های مربوطه در استان‌ها رسیده است که تعداد طرح باقیمانده با مبلغ درخواستی وام بالغ بر ۳۰۰ میلیارد ریال بخشی از کمبود اعتبارات بخش تعاونی را نمایان می‌سازد. مجموع کل اعتبارات درخواستی متقاضیان از اعتبارات تبصره مزبور مبلغ ۹۵۱ میلیارد ریال بوده که این مبلغ ۱۹۵ درصد مجموع اعتبارات تخصیصی به بخش تعاون و ۴۵٪ نسبت به اعتبار درخواستی سال ۷۲ افزایش نشان می‌دهد. کل اعتبار درخواستی طرح‌های تصویب شده مبلغ ۶۶۵ میلیارد ریال بوده که از این مبلغ ۴۸۳ میلیارد ریال (معادل ۹۹/۱۸ درصد کل اعتبارات تخصیصی) به تصویب رسیده است. از مبلغ تصویبی تا پایان اسفند ماه ۱۳۷۳ جمعاً مبلغ ۲۶/۳ میلیارد ریال پرداخت گردیده است که مشروح گزارش به قرار زیر می‌باشد:

۱- اعتبارات مصوب

مجموع اعتبارات مصوب بخش تعاون طی سال ۱۳۷۳ بالغ بر ۴۸۳ میلیارد ریال می‌باشد که بیشترین میزان مربوط به بخش صنعت با مبلغ ۲۸۴ میلیارد ریال (معادل ۵۸/۸ درصد کل اعتبارات) در مرتبه بعد بخش کشاورزی با مبلغ ۱۴۳ میلیارد ریال (معادل ۲۹/۶ درصد کل اعتبارات) و در مرتبه سوم بخش خدمات با مبلغ ۶۵/۱ میلیارد ریال (معادل ۱۱/۶ درصد کل اعتبارات) را بخود اختصاص داده‌اند.

مبلغ ۲۱۰ میلیارد ریال از اعتبارات مصوب مربوط به طرح‌های مناطق محروم می‌باشد که این رقم ۴۳/۴٪ اعتبار تخصیصی بوده و ۳/۴٪ از الزام قانونی مربوطه اضافه‌تر می‌باشد. همچنین ۱۰۶ میلیارد ریال یعنی

پرسی عملکرد تبصره (۳) قانون بودجه

در سال ۱۳۷۳

از: دفتر امور اقتصادی و برنامه‌ریزی

مقدمه

به منظور تحقق بند ۲ اصل چهارم و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ایجاد اشتغال مولد، در سال ۱۳۷۳ بانک مرکزی مکلف گردید تا مبلغ یکهزار میلیارد ریال اعتبار از تسهیلات سیستم بانکی کشور به طرح‌های مربوط به بخش کشاورزی و دامپروری، صنعت، صنایع روستایی و دستی، معدنی، علمی، فرهنگی هنری و... با اولویت مناطق جنگ‌زده و مناطق محروم روستایی و عشایری و تعاونیها و ایثارگران و... که دارای توجیحات اقتصادی، فنی و مالی بوده و فقط از نظر وثیقه و سرمایه‌گذاری معجزی با مقررات بانکها وفق نمی‌دادند تامین نماید.

این مبلغ ۴۳ درصد بیش از اعتبارات تعیین شده تبصره ۳ در سال ۱۳۷۲ می‌باشد و الزامات قانونی مربوط به آن به شرح زیر بر آن اعمال گردیده است.

۱- ۵۰ درصد از اعتبارات تبصره (معادل

۵۰۰ میلیارد ریال) جهت اجرای طرح‌های تعاونی*، نگاه‌علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۲- ۴۰ درصد از اعتبارات تبصره جهت اجرای طرح‌های بخش‌های محروم کشور و دهستانهای محروم واقع در بخش‌های غیر محروم.

۳- حداقل ۳۵ درصد جهت اجرای طرح‌های صنایع تبدیلی کشاورزی.

۴- ۲۰ درصد از اعتبارات تبصره جهت طرح‌های ایثارگران.

۵- ۱۰ درصد از اعتبارات تبصره جهت احداث مراکز فرهنگی، هنری، سینما، هتل و...
۶- ۵ درصد به منظور اشتغال معلولین و مددجویان تحت پوشش دستگاه‌های حمایتی

طرحهای مصوب برابر با ۰/۵۳ میلیارد ریال بوده است. بیشترین سرانه سرمایه‌گذاری مربوط به طرحهای صنعتی ۰/۶۵ میلیارد ریال به ازاء هر طرح و سپس طرحهای خدماتی با ۰/۵۶ میلیارد ریال به ازاء هر طرح و نهایتاً بخش کشاورزی با مبلغ ۰/۳۷ میلیارد ریال برای هر طرح در ردیف آخر می‌باشد که این امر بیانگر پایین بودن میزان سرمایه‌گذاری مورد نیاز در طرحهای کشاورزی نسبت به طرحهای دیگر می‌باشد.

متوسط سرانه سرمایه‌گذاری برای هر شغل ۱۷٪ میلیارد ریال بوده است، این سرانه در بخش صنعت ۱۹٪ میلیارد ریال، در بخش کشاورزی ۱۵٪ میلیارد ریال و در بخش خدمات رقم ۱۲٪ میلیارد ریال را نشان می‌دهد.

جدول شماره (۱) سرانه سرمایه‌گذاری نسبت به طرح و شاغلین در بخش‌های مختلف

(ارقام به میلیارد ریال)

شاغلین	متوسط سرمایه‌گذاری برای هر شغل	تعداد طرح	متوسط سرمایه‌گذاری هر طرح	اعتبار مصوب	فعالیت
۲۳۳۷۶	۰/۰۱۹	۶۷۲	۰/۶۵	۲۸۴	صنعت
۱۲۸۵۷	۰/۰۱۵	۵۲۱	۰/۳۷	۱۴۳	کشاورزی
۷۱۳۷	۰/۰۱۲	۱۶۰	۰/۵۶	۵۶	خدمات
۴۳۳۷۰	۰/۰۱۷	۱۳۵۳	۰/۵۳	۴۸۳	جمع

۲۲٪ از اعتبارات مصوب مربوط به طرحهای ایثارگران می‌باشد و این مورد نیز ۲٪ اضافه بر الزام قانونی مربوطه است.

۲- طرحهای مصوب

تعداد کل طرحهای مصوب ۱۳۵۳ واحد می‌باشد که نسبت به رقم مشابه در سال ۱۳۷۲ (۱۱۵۶ واحد) از رشد ۱۷٪ برخوردار بوده است.

از مجموع طرحهای مصوب بیشترین تراکم طرحها در بخش صنعت با تعداد ۶۷۲ طرح معادل ۴۹/۷ درصد و بقیه در بخش کشاورزی با تعداد ۵۲۱ طرح معادل ۳۸/۵ درصد و بخش خدمات با تعداد ۱۶۰ طرح معادل ۱۱/۸ درصد کل طرحها قرار دارند. طرحهای مربوط به مناطق محروم ۶۲۱ طرح معادل ۴۶٪ و طرحهای مربوط به ایثارگران ۳۲۳ طرح معادل ۲۴٪ کل طرحها را به خود اختصاص داده است.

بیشترین طرحهای مصوب مربوط به استان خوزستان با ۸۵ طرح و کمترین آن مربوط به استان اردبیل و زنجان هر کدام با ۲۷ طرح می‌باشند.

۳- سرمایه‌گذاری

کل سرمایه‌گذاری مربوط به ۱۳۵۳ طرح بالغ بر ۷۱۵ میلیارد ریال می‌باشد که ۴۸۳ میلیارد ریال از تسهیلات اعتباری تبصره ۳ و ۲۳۲ میلیارد ریال بقیه بعنوان سهم آورده متقاضیان منظور گردیده و از این طریق تامین می‌گردد. سرمایه‌گذاری مذکور به ترتیب ۴۳۴/۵ میلیارد ریال معادل ۶۰٪ در بخش صنعت، ۱۹۲/۵ میلیارد معادل ۲۷/۵٪ در بخش کشاورزی و مبلغ ۸۸ میلیارد ریال معادل ۱۲/۵٪ در بخش خدمات بوده است.

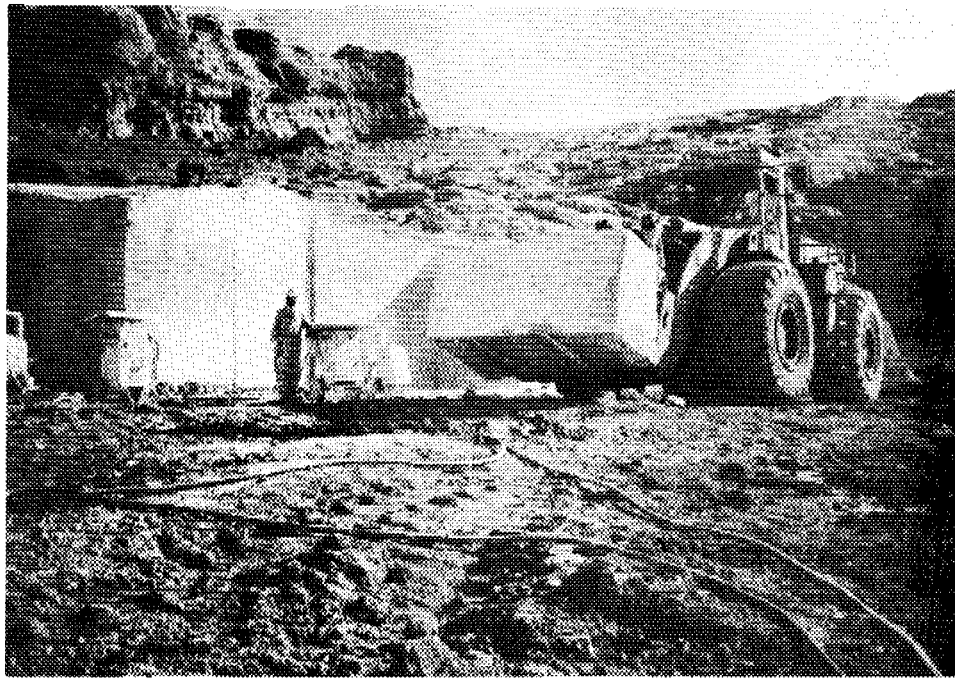
زیرنویس

* با توجه به اینکه براساس تصمیمات سومین جلسه کمیسیون بند «و» مقرر بوده است که بخش تعاونی از اعتبار توزیع شده اولیه (۸۸۰ میلیارد ریال) به میزان ۵۶/۸۵٪ استفاده نماید لکن بدلیل تاخیر ۳ ماهه در ابلاغ این مصوبه و انجام تعهدات کمیته برنامه‌ریزی در استانها نسبت به ۵۰٪ سهم بخش خصوصی سهمیه بخش تعاونی در بعضی از استانها با مشکل مواجه گردید و در نهایت رقم دقیق تخصیص اعتبارات به بخش تعاون ۴۸۷ میلیارد ریال بوده است.

۳/۱- سرانه‌های سرمایه‌گذاری

سرانه سرمایه‌گذاری هر طرح در مجموع

سرمایه‌های اندک بالغ بر ۴۸۳ میلیارد ریال از اعتبارات بانکها نیز در جهت تولید و ایجاد اشتغال مولد در کشور بکار گرفته می‌شود و این مطلب دلیل بارزی بر این مدعاست که به کمک شیوه تعاونی می‌توان سرمایه‌های اندک مردم را که به تنهایی قادر به انجام کاری نیست، به کار گرفته و علاوه بر کمک به تولید و ایجاد ارزش افزوده برای این سرمایه‌های اندک مشکل اشتغال بخش قابل توجهی از این اعضا را نیز مرتفع نمود.

سرايه آورده متقاضيان بازاه هر طرح ۰/۰۲ ميليارد ريال و بازاه هر شغل ۰/۰۰۶ ميليارد ريال بوده است در واقع با توجه به مطالب ذكر شده قبلي سهم آورده اندك هر ۴ نفر از اعضا، علاوه بر ايفاي نقش موثر در توليد و ايجاد ارزش افزوده موجبات فراهم

۳/۱/۱- سرايه‌هاي تسهيلات بانكي

استفاده شده

سرايه تسهيلات بانكي استفاده شده براي هر طرح به طور متوسط ۰/۳۶ ميليارد ريال كه اين رقم در بخش صنعت ۰/۴۲ ميليارد ريال و در بخش كشاورزي ۰/۲۷ ميليارد ريال و در بخش خدمات ۰/۳۵ ميليارد ريال بوده و سرايه تسهيلات بانكي استفاده شده براي هر شغل به طور متوسط ۰/۰۱ ميليارد ريال مي‌باشد.

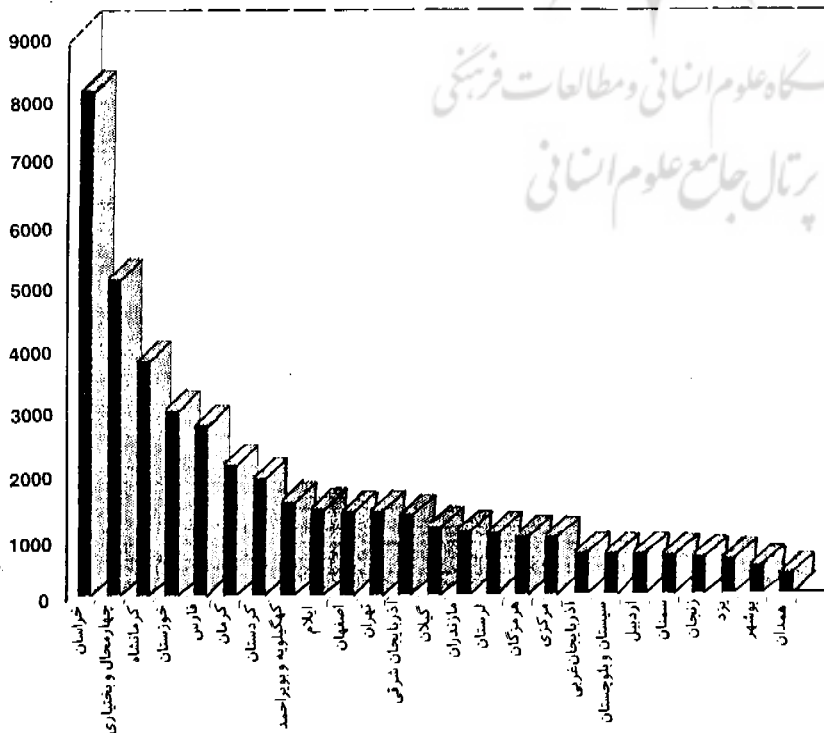
۳/۱/۲- سرايه سهم آورده متقاضيان

سرايه سهم آورده متقاضيان براي هر طرح بطور متوسط ۰/۲ ميليارد ريال است: به طوري كه در بند ۳ ذكر گرديد در مقابل ۴۸۳ ميليارد ريال تسهيلات بانكي اعطاء شده ۲۳۲ ميليارد ريال نيز از سرمايه‌هاي اندك خود ۱۷۰۰۰۰ نفر عضو در ۱۱۴۲ واحد از شرڪت‌هاي تعاوني كه در شرف ايجاد مي‌باشند بكار گرفته شده است يعني با مربوط به هر كدام از اعضا، سرمايه قابل توجهي در حدود ۲۳۰ ميليارد ريال جمع آوري گرديده كه علاوه بر فعال شدن اين

نمودار توزيع استاني مبالغ اعتبارات درخواستي و تصويبي طرحهاي

تعاوني متقاضياي استفاده از تسهيلات تبصره ۳ سال ۱۳۷۳

(نفر)

تعاونیهای تولیدی تاسیس شده از محل تبصره ۳ سال ۱۳۷۳

نوع فعالیت	اعتبار مصوب	تعداد طرح	شاغلین
صنعت	۱۲۶	۴۸۰	۴۳۵۵
کشاورزی	۲۲۶	۵۶۴	۱۳۱۰۳
خدمات	۴۷	۱۴۲	۲۴۵۹
جمع	۳۹۹	۱۱۸۶	۱۹۹۱۷

اجرای و... که از دلایل عمده تشکیل اتحادیه تعاونیها نیز همین مطلب بوده است، در سال ۷۳ سهمی از اعتبارات بخش تعاونی به طرحهای تولیدی ارائه شده از سوی اتحادیهها و تعاونیهای مصرف (اعم از تامینکننده نیاز مصرفکنندگان و یا تولیدکنندگان) اختصاص یافت. همچنین تعاونیهای چند منظوره‌ای که با اهداف فوق تشکیل می‌یافت نیز در زمره تشکلهای بزرگ از اعتبارات این تبصره استفاده نموده‌اند که گزارش اقدامات انجام شده به شرح زیر می‌باشد:

طرحهای ارائه شده از سوی متقاضیان مذکور (اتحادیهها و...) تعداد ۲۲۴ طرح بوده که ۱۶۷ مورد از این طرحها به مرحله تصویب رسیده است. و توزیع آن در بخشهای مختلف بدین شرح می‌باشد: ۱۰۸ طرح در بخش صنعت، ۴۱ طرح در بخش کشاورزی و ۱۸ طرح در بخش خدمات. اعتبار درخواستی کل این متقاضیان بالغ بر ۱۶۶ میلیارد ریال بوده که

ترتیب ۱۳۱۰۳ نفر معادل ۶۶ درصد در بخش صنعت و ۴۳۵۵ نفر معادل ۲۲ درصد در بخش کشاورزی و ۲۴۵۹ نفر معادل ۱۲ درصد در بخش خدمات می‌باشد. کل سرمایه‌گذاری این نوع تعاونیها ۵۸۴ میلیارد ریال می‌باشد که بالغ بر ۱۸۵ میلیارد ریال آن از طریق آورده متقاضیان تامین می‌گردد.

۵/۲- سایر تعاونیها

نظر به اینکه از جمله سیاستهای وزارت تعاون تکمیل زنجیره فعالیتهای اقتصادی در بخش تعاونی بوده است باین ترتیب که تعاونیهای مصرف نیز بتوانند با استفاده از امکانات اعضاء خود در بخش تولید سرمایه‌گذاری و مشارکت داشته باشند و تعدادی از اقلام مورد نیاز خود را تولید نمایند همچنین با توجه به توانمندی تشکلهای بزرگ در بخش تعاونی در زمینه مختلف مالی،

شدن یک شغل مولد در جامعه را نیز فراهم می‌نماید که این مطلب از ویژگیهای خاص شیوه تعاونی است که با مشارکت دادن افراد و سرمایه‌های اندک آنها، نتایج ارزشمندی را می‌توان حاصل نمود.

نکته قابل توجه اینکه سرانه سهم آورده متقاضیان در هر طرح در مناطق محروم ۰/۱۷ میلیارد ریال می‌باشد که در مقایسه با سهم سرانه متقاضیان در کل (۰/۲۰ میلیارد ریال) رقم مناسبی است لکن به نظر می‌رسد مجریان طرحهای مربوط به مناطق محروم مهاجرین مناطق دیگر می‌باشند. که قابل توجه دیگر اینکه نسبت کل سهم آورده متقاضیان ۳۲٪ سرمایه‌گذار بپاست.

۴- اشتغال

تعداد فرصت شغلی که با ایجاد این واحدها به صورت مستقیم ایجاد می‌گردد ۴۳۳۷۰ نفر می‌باشد که از این تعداد ۷۵٪ در بخش صنعت و ۱۷/۷٪ در بخش کشاورزی و ۷/۳٪ در بخش خدمات قرار دارد. لازم به ذکر است که ۳۱٪ از این فرصتهای شغلی در مناطق محروم ایجاد خواهد شد و ۱۳٪ کسانی که مشغول به کار خواهند شد را ایثارگران تشکیل می‌دهند.

۵- عملکرد کلی

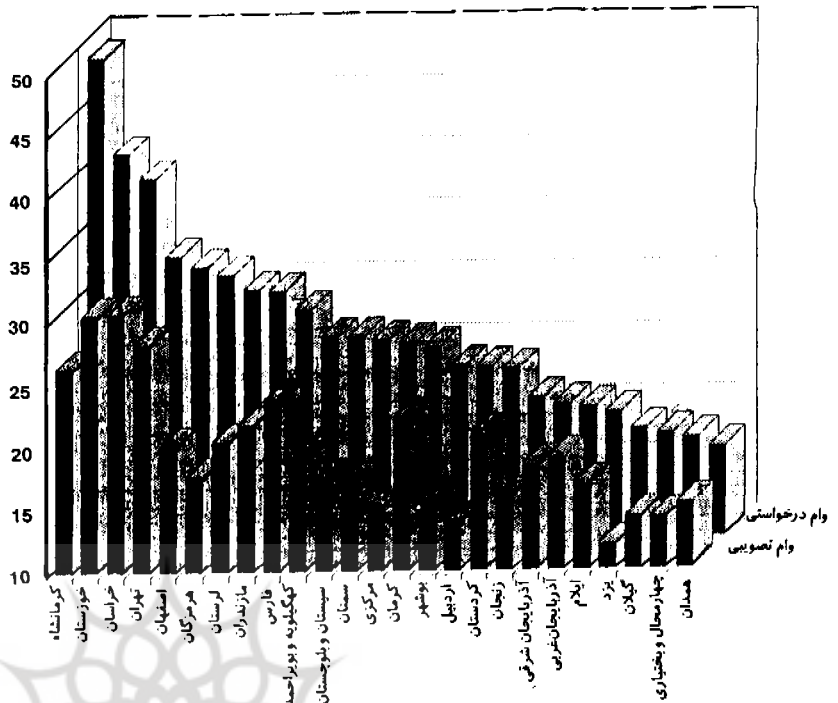
۵/۱- تعاونیهای تولیدی

در اجرای اهداف مورد نظر بخش تعاونی و تحقق بند ۲ اصل ۴۳ قانون اساسی و به منظور قرار دادن ابزار و امکان کار در اختیار کسانی که قادر بکارند لکن ابزار کار ندارند. در سال ۱۳۷۳ از طریق ادارات کل تعاون استانها اقدام به تشکیل ۱۱۸۶ واحد شرکت تعاونی از نوع تولیدی گردیده است. این شرکتیهای تعاونی به ترتیب ۵۶۴ واحد معادل ۴۷/۵ درصد در بخش صنعت، ۴۸۰ واحد معادل ۴۰/۵ درصد در بخش کشاورزی و ۱۴۲ واحد معادل ۱۲ درصد در بخش خدمات تشکیل گردیده و یا در دست اجرا می‌باشند. اشتغالزایی این طرحها ۱۹۹۱۷ نفر که به

مردار توزیع استانی درصد اعتبار تصویری به تخصیصی طرحهای مصوب تعاونی از محل تبصره ۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۳

(میلیارد ریال)

اعتبارات موردنیاز و تاسیس شرکتهای تعاونی متشکل از ایثارگران به شرح زیر می‌باشد:

تعداد طرحهای تعاونی مربوط به ایثارگران ۳۲۳ طرح معادل ۲۴٪ کل طرحهاست که ۱۶۹ مورد علاوه بر اینکه اعضاء ایثارگر می‌باشند طرح مربوطه در مناطق محروم نیز واقع گردیده است. توزیع بخشی طرحهای ایثارگران به شرح ۱۳۳ طرح معادل ۴۱/۲ درصد در بخش صنعت، ۱۶۹ طرح معادل ۵۲/۳ درصد در بخش کشاورزی و ۲۱ طرح معادل ۶/۵ درصد در بخش خدمات می‌باشد. اعتبار تصویری شده جهت طرحهای ایثارگران مبلغ ۱۰۶ میلیارد ریال معادل ۲۲ درصد اعتبارات مصوب در بخش تعاون می‌باشد که این رقم ۲ درصد از الزام قانونی مربوطه اضافه‌تر است. تعداد شاغلین در طرحهای ایثارگران بالغ بر ۸۰۷۸ نفر می‌باشد.

ارزیابی - نتیجه گیری

۱- بانگش به وضعیت کلی متقاضیان تعاونی جهت استفاده از تسهیلات اعتباری تبصره ۳ سال ۱۳۷۳ و اینکه این متقاضیان در قالب ۱۸۹۵ طرح درخواست استفاده از ۹۵۱ میلیارد ریال اعتبار داشته‌اند که در صورت محقق شدن این امر امکان اشتغال مولد برای بیش از ۶۰۰۰۰ نفر فراهم می‌گردد و این در شرایطی است که وزارت تعاون نیز در ارتباط با وظایف قانونی خود آمادگی لازم جهت انجام کلیه اقدامات مربوط اعم از متشکل نمودن افراد، تاسیس شرکتهای تعاونی، تهیه طرحهای موردنیاز و ارائه سایر خدمات مربوطه تا مرحله بهره‌برداری را داشته است لکن متأسفانه بدلیل محدودیت سهم اعتبارات بخش تعاونی با تصویب مبلغ ۴۸۳ میلیارد ریال اعتبار برای ۱۳۵۲ طرح صرفاً بخشی از وضعیت مذکور (حدود ۷۰٪) شرایط اولیه تحقق یافته و در مسیر انجام قرار گرفته که در صورت وجود اعتبارات، کل طرحهای متقاضی می‌توانست صورت عمل و اجرا به خود گیرد.

طرح معادل ۴ درصد در بخش خدمات بوده است. میزان اعتبار تصویری در این زمینه ۲۱۰ میلیارد ریال معادل ۴۳/۵ درصد اعتبارات مصوب در بخش تعاون است. بعبارت دیگر در بخش تعاونی جهت مناطق محروم ۳/۵ درصد بیشتر از الزام قانون تسهیلات اعتباری منظور گردیده است. اشتغالزایی این طرحها ۲۰۹۸۲ نفر معادل ۴۸ درصد اشتغالزایی طرحهای تبصره ۳ سال ۱۳۷۳ می‌باشد لازم به ذکر است که استانهای ایلام، کردستان، سیستان و بلوچستان که نسبت به سایر مناطق محروم زمینهای موردنیاز اجرای چنین طرحهایی را دارند از عملکرد خوبی برخوردار بوده‌اند.

۶/۲- ایثارگران

الزام قانونی در مورد تخصیص اعتبارات به طرحهای ایثارگران ۲۰٪ بوده است که عملکرد اقدامات انجام شده در زمینه تصویب

مبلغ ۸۳/۸ میلیارد ریال آن به تصویب رسیده است.

توزیع اعتبارات تصویری در بخشهای مختلف عبارت از ۵۸ میلیارد ریال معادل ۶۹/۲ درصد در بخش صنعت، ۱۷ میلیارد ریال معادل ۲۰/۳ درصد در بخش کشاورزی و ۸/۸ میلیارد ریال معادل ۱۰/۵ درصد در بخش خدمات می‌باشد.

۶- الزامات قانونی

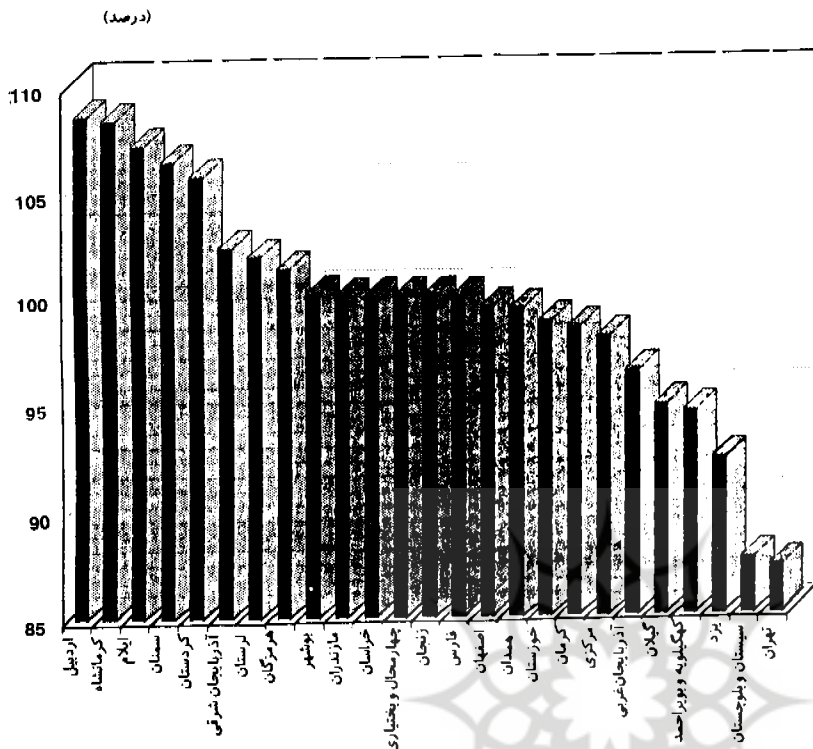
۶/۱- مناطق محروم

الزام قانونی در مورد تخصیص اعتبارات به مناطق محروم ۴۰٪ بوده است که عملکرد اقدامات انجام شده در این مناطق به شرح زیر می‌باشد:

تعداد طرحهای تعاونی مربوط به مناطق محروم ۶۲۱ طرح معادل ۴۶ درصد کل طرحها می‌باشد که به ترتیب ۳۰۵ طرح معادل ۴۹ درصد در بخش صنعت، ۲۹۰ طرح معادل ۴۷ درصد در بخش کشاورزی و ۲۶

نمودار توزیع استانی تعداد اشتغالزایی طرحهای تعاونی مصوب تبصره ۳ قانون

بودجه سال ۱۳۷۳

از سوی آمار و ارقام بیانگر روزافزون شمار بیکاران فاقد ابزار کار می‌باشد که با توجه به وضعیت موجود این مطلب به ذهن می‌رسد که اگر در سال ۷۳ بخشی از طرحهای تعاونی به دلیل کمبود اعتبار از محل تبصره ۳ امکان اجراء پیدا نکرد حداقل در سال ۷۴ باید نسبت به تخصیص اعتبار بخش تعاونی عنایت بیشتر مبذول می‌گردید و علیهذا با توجه به اینکه رقم درخواستی اعتبارات بخش تعاونی از تبصره ۳ در سال ۱۳۷۳ حدود ۵۰٪ نسبت به سال ۷۲ افزایش داشته است و چنانچه اعمال این نسبت برای سال ۷۴ بدون در نظر گرفتن تورم و حتی ثابت فرض شود نیاز بخش تعاونی در سال ۷۴ از محل اعتبارات این تبصره حدود ۱۴۰۰ میلیارد ریال می‌باشد که متأسفانه اعتبار تخصیصی این بخش در سال ۷۴ به مبلغ ۵۰۰ میلیارد ریال تعیین گردیده است.

۲- به طوریکه اعداد و ارقام نشان می‌دهد در کنار ۴۸۳ میلیارد ریال تسهیلات اعطایی بانکها ۲۳۲ میلیارد ریال بعنوان سهم آورده متقاضیان نیز به کار گرفته می‌شود که انجام محاسبات مربوطه در مورد سهم سرانه آورده متقاضیان عدد ۱۴۰۰۰۰۰ ریال را بعنوان متوسط آورده هر متقاضی نشان می‌دهد.

مطلبی که در اینجا حائز اهمیت بوده و مطرح می‌باشد اینکه این شیوه و روش اجرایی قادر است حرکتی مثبت و سازنده بدینگونه ایجاد نماید که از سرمایه‌های اندک ۱/۴ میلیون ریالی افراد اعتبار ۲۳۰ میلیارد ریالی ایجاد و آنرا به عنوان خونی تازه در متجاوز از ۱۳۰۰ طرح اقتصادی جدید بعنوان شریانهای در حال تولد در پیکره اقتصاد مملکت روان سازد.

۳- همه ساله با ایجاد فعالیتهای جدید

این اعتبارات اعطاء می‌گردد لکن بخشی از این اعتبارات که در اختیار تعاونیهای تولیدی قرار می‌گیرد به دلیل اینکه علاوه بر ایجاد تولید بیشتر اهدافی از قبیل توزیع عادلانه ثروت و نقشی استعمار افراد را نیز محقق می‌سازد ایجاد ارزشی مضاعف و بلکه چندین برابر می‌نماید که اختصاص این اعتبارات به متقاضیان غیر تعاونی فاقد این ارزشها بوده و در شرایطی که نیازها عظیم‌اند و منابع حقیر و سرمایه‌گذاری در بخش تعاونی نتایج و ثمرات مضاعفی را در ابعاد مختلف در بردارد ایجاد

اقتصادی و افزایش فرصتهای شغلی تعدادی از متقاضیان امکان اشتغال پیدا می‌نمایند لکن ایجاد ۴۳۳۷۰ شغل جدید با شیوه تعاونی به گونه‌ای که شاغلین مالک ابزار کار خود نیز باشند به لحاظ اینکه یکی از اهداف مورد نظر قانون بخش تعاونی در جهت نفی استعمار و بهره‌کشی فرد از فرد را محقق می‌سازد از اهمیت و ارزش والایی برخوردار است.

۴- به منظور کمک به ایجاد فعالیتهای تولیدی اعطای اعتبارات ارزان قیمت به عنوان سیاستی سازنده در برنامه‌های دولت منظور و

عملکرد بخش تعاونی از محل تبصره ۳ سال ۱۳۷۳ در یک نگاه

نوع فعالیت	اعتبار درخواستی به میلیارد ریال	نسبت به کل (درصد)	اعتبار تصویبی میلیارد ریال	نسبت به کل (درصد)	تعداد طرح تصویبی	نسبت به کل (درصد)	اشتغالزایی طرحها (فرد)	نسبت به کل (درصد)	نسبت به کل (درصد)
صنعت	۵۵۴	۵۸/۴	۲۸۴	۵۸/۸	۶۷۲	۴۹/۷	۲۳۳۷۶	۵۴	
کشاورزی	۲۸۲	۲۹/۰/۶	۱۴۳	۲۹/۶	۵۲۱	۳۸/۵	۱۲۸۵۷	۲۹/۶	
خدمات	۱۱۵	۱۲	۵۶	۱۱/۶	۱۶۰	۱۱/۸	۷۱۳۷	۱۶/۴	
جمع	۹۵۱	۱۰۰	۴۸۳	۱۰۰	۱۳۵۳	۱۰۰	۴۳۳۷۰	۱۰۰	